

Nyhetsbrev från Smittskydd och vårdhygien

Misluren nr 1 2023

Misluren är ett nyhetsbrev från enheten för Smittskydd och Vårdhygien till medarbetare och samarbetspartners i Region Västmanland och länets kommuner samt övriga intresserade. Det ges ut en gång per kvartal via prenumeration och innehåller ett axplock av det som hänt och det som är på gång. Synpunkter och önskemål om innehåll tas tacksamt emot, mejla smittskydd@regionvastmanland.se. Aktuella nyheter och relevanta dokument, riktlinjer och länkar hittar du på enhetens hemsida - [Smittskydd](#) och [Vårdhygien](#).

Nya medarbetare

Martina Ågren återkommer som hygiensjuksköterska efter en period på Mälardalens Universitet. Hon har tidigare arbetat mot primärvård, kommunala och privata verksamheter. Hon kommer att arbeta mot slutenvården och tar därmed över de arbetsuppgifter och verksamheter Eva Edberg haft. Eva Edberg går i pension och gör sin sista arbetsdag i regionen den 30 juni.

Elisabeth Freyhult är från 1 januari vårdhygienläkare och biträdande smittskyddsläkare. Elisabeth har tidigare arbetat på Klinisk Mikrobiologi, där hon arbetat som specialistläkare.

Maria Kling Kullback tillträdde den 1 mars som smittskyddssjuksköterska. Hon har tidigare arbetat på Infektionskliniken som specialistsjuksköterska med olika utvecklingsuppdrag.

Handhygienens dag 5 maj

Världshälsoorganisationen WHO har utropat den 5 maj till en global Handhygienens dag. Det är en internationell satsning med mottot: "[Save lives: Clean Your Hands.](#)" i syfte att rädda liv genom kunskaper om följsamhet till god handhygien inom vård- och omsorg [World Hand Hygiene Day 2023 \(who.int\)](#).

Vårdhygien uppmuntrar regionens och kommunernas verksamheter att uppmärksamma handhygienens dag och har publicerat en nyhet om det på Vårdhygiens hemsida under Aktuellt [Handhygienens dag 5 maj](#). Där hittar ni bland annat quiz, workshop samt länkar med mer information att använda.

Folkhälsomyndigheten har översatt årets affisch om Handhygienens dag från WHO, det finns en länk till affischen på [Vårdhygiens hemsida](#).

Covid-19

Smittspridningen tog ny fart under senare delen av hösten och sammanföll med smittspridning av influensa och RSV. Detta innebar en stor utmaning för många verksamheter inom vård och omsorg med stor belastning och väldigt pressat läge med vårdplatsbrist och stor sjukfrånvaro. Under början av året har smittspridningen successivt minskat till väsentligt lägre nivåer. Spridning av influensa framförallt typ B fortsätter däremot i viss omfattning.

Pandemin är inte avblåst och möjligheten för farligare varianter framöver kvarstår. Det verkar som att de nya varianter som hittills uppstått är mer spridningsbenägna men inte orsakar allvarligare sjukdom. De flesta i befolkningen har antikroppar, antingen efter genomgången infektion eller efter vaccination eller en kombination av dessa. Efter ändrade rekommendationer från Folkhälsomyndigheten provtas inte längre personal med covidsymtom. I stället ska man vara hemma när man är sjuk. Munskyddskrav i betydelsen source control är nu också avvecklat. Smittspårningsplikten försvann 15 mars.

Vaccinationer

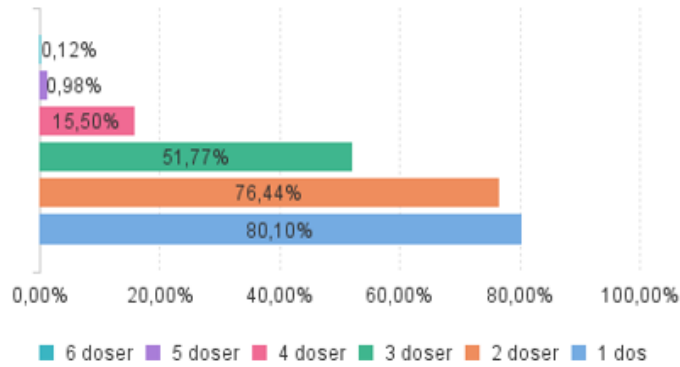
Covid-19 vaccination -

från pandemivaccinationer till säsongsvaccination

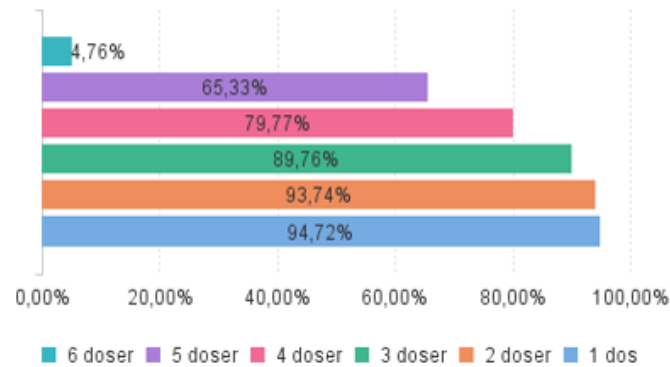
Vaccinationerna mot covid-19 kommer att övergå till en form av säsongsvaccination. De som är 80 år och äldre får en vårdos under denna vår och sedan ytterligare en dos i samband med höstens vaccination mot säsongsinfluensan. De som är 50 år och äldre rekommenderas en dos under 2023 och den tas lämpligen i höst.

[Nya rekommendationer för vaccination mot covid-19 — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

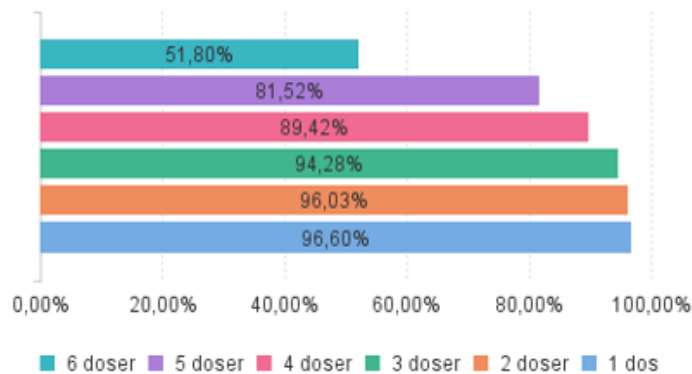
Andel vaccinerade 18-64 år (%)

Andel vaccinerade 65-79 år (%)

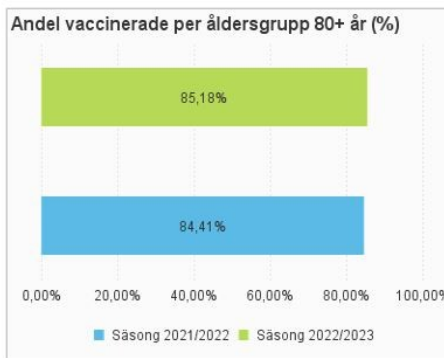
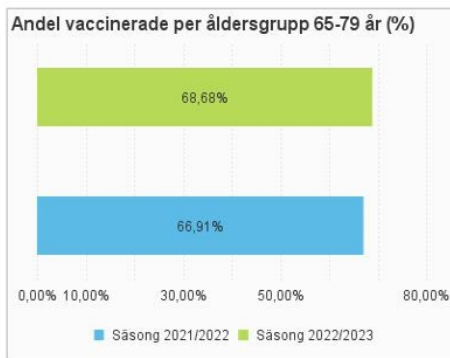
Andel vaccinerade 80+ år (%)

Vaccination mot influensa säsongen 2022/2023

Vaccinationstäckningen i Västmanland är god. Hos individer över 65 år är målet på 80% vaccinationstäckning uppnått.

[Rekommendationer om influensavaccination till riskgrupper – Sjunde revideringen, augusti 2022 — Folkhälsomyndigheten](#)

Totalt antal givna doser, 65-79 år

Säsong 2021/2022	Säsong 2022/2023
29387	30165

Totalt antal givna doser, 80+ år

Säsong 2021/2022	Säsong 2022/2023
14897	15033

Pneumokockvaccination

Folkhälsomyndigheten införde under hösten 2022 avgiftsfri vaccination mot pneumokocker för alla 75-åringar och äldre samt för medicinska riskgrupper.

I region Västmanland är pneumokockvaccineringen avgiftsfri sedan flera år tillbaka och rekommenderas till stor del till samma målgrupper som säsongsinfluensavaccinet. Pneumokockvaccin rekommenderas dessutom till personer med likvorläckage och cochleaimplantat samt efter individuell bedömning de med alkohol- eller narkotikaberoende, rökare och svetsare utsatta för toxisk rök men däremot inte till friska gravida kvinnor.

[Vaccinationsprogrammet mot pneumokocker för riskgrupper — Folkhälsomyndigheten](#)

Vaccin mot kikhosta till gravida

Folkhälsomyndigheten utfärdade i augusti 2022 en ny rekommendation om vaccination mot kikhosta till gravida [Rekommendation om vaccination mot kikhosta för gravida — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#). Syftet är att skydda de nyfödda barnen mot kikhosta, eftersom de allra minsta barnen ofta blir allvarligt sjuka med hög risk för sjukhusvård och död. Om den gravida kvinnan vaccineras under graviditeten kommer antikroppar föras över till barnet som därigenom är skyddat till dess det själv kan vaccineras vid 3 månaders ålder.

Från och med våren 2023 erbjuds vaccinet utan avgift i Region Västmanland. **Barnmorskemottagningen informerar den gravida kvinnan** om möjlighet till vaccination som sedan utförs på vårdcentralen eller MVC enligt lokal rutin.

Anmälda sjukdomar

Blodsmittor

	2018	2019	2020	2021	2022
Hepatit B	36	33	19	12	22
Hepatit C	41	37	34	36	39
Hepatit D	2	0	1	0	0

Invasiva infektioner

	2018	2019	2020	2021	2022
GAS, betahemolyserande grupp-A-streptokocker, invasiv infektion	26	18	9	4	12
Haemophilus influenzae, invasiv infektion	5	4	3	1	6
Meningokockinfektion, invasiv infektion	3	4	3	0	0
Pneumokockinfektion, invasiv infektion	45	45	16	16	27

Under 2022 inträffade fler fall av invasiva infektioner med Grupp A-streptokocker. Motsvarande ökning av ses även i övriga landet och i andra länder inom EU. Likaså inträffade fler invasiva infektioner orsakat av pneumokocker. En förklaring kan vara minskad exposition under pandemin och därmed sämre immunitet som lett till fler svåra infektioner under förra året.

Multiresistenta bakterier

	2018	2019	2020	2021	2022
ESBLcarba-producerande Enterobacteriaceae	1	2	6	2	5
ESBL-producerande Enterobacteriaceae	310	260	189	194	266
MRSA, meticillinresistenta gula stafylokocker	159	168	119	91	90
PNSP, pneumokocker med nedsatt känslighet för penicillin G	3	1	1	2	2
VRE, vancomycinresistenta enterokocker	5	1	1	1	3

Infektion inom barnvaccinationsprogrammet

	2018	2019	2020	2021	2022
Kikhosta	4	9	0	0	0
Mässling	4	1	0	0	0
Påssjuka	0	0	1	0	0
Rotavirus	0	0	0	0	8

Frivillig laboratorieanmälan infördes för Rotavirus 2022, varför inga fall rapporterats tidigare.

Sexuellt överförda infektioner

	2018	2019	2020	2021	2022
Gonorré	87	35	33	30	24
Hivinfektion	12	10	9	7	8
Klamydiainfektion	975	993	979	779	842
Syfilis	4	1	7	7	4

Luftvägsinfektioner

	2018	2019	2020	2021	2022
Covid-19	0	0	14224	23899	42839
Influenta A	349	287	146	543	433
Influenta B	373	4	76	5	29
Latent tuberkulös infektion	0	1	0	0	0
Legionellainfektion	1	3	1	2	2
Papegojsjuka	0	1	0	0	0
Tuberkulos	17	22	16	13	7

Mag- och tarminfektioner

	2018	2019	2020	2021	2022
Brucellos	0	0	1	1	3
Campylobacterinfektion	204	140	76	97	129
Cryptosporidiuminfektion	6	13	8	5	6
Echinokockinfektion	0	0	1	2	1
EHEC, enterohemorragisk E.coli	3	5	1	2	3
Entamoeba histolytica	0	0	0	0	0
Giardiainfektion	15	9	13	7	6
Hepatit A	2	3	0	1	2
Listeriainfektion	2	4	0	6	5
Salmonellainfektion	47	60	14	23	38
Shigellainfektion	8	4	0	0	6
Tyfoidfieber	0	0	0	1	1
Vibrioinfektion exkl. kolera	3	3	0	1	0
Yersiniainfektion	6	6	8	11	7

Totalt anmäldes 38 salmonellafall under 2022 varav 14 män och 24 kvinnor. Av dessa fall var 17 inhemska övriga fall var smittade i olika länder utomlands. Under våren 2022 var det ett stort internationellt utbrott med Monofasisk Salmonella Typhimurium som var kopplat till Kinderprodukter (Kinderägg). Totalt kunde man konstatera 450 fall i 16 länder i Europa och Nordamerika varav vi hade ett fall i vår region. Under hösten 2022 var det ett nationellt utbrott av Salmonella Typhimurium där rucicola och salladsblandningar var den möjliga smittkällan. Totalt kunde man konstatera 102 fall från 20 regioner varav tre fall var från vår region. Under december 2022 startade ett utbrott av Salmonella Enteritidis som påträffats i produktionsmiljö hos en äggproducent.

Övriga infektioner

	2018	2019	2020	2021	2022
Atypiska mykobakterier	12	8	11	6	9
Denguefieber	0	7	1	1	2
Harpest	3	9	2	13	4
Malaria	6	1	2	1	4
Mpox	0	0	0	0	1
Sorkfieber	1	0	0	2	0
TBE-infektion	25	24	20	28	25
Viral meningoencefalit (exkl. TBE)	22	21	10	16	10
Övrig sjukdom	1	0	0	1	0

Det var något färre fall av TBE i Västmanland under 2022 jämför med året innan. 28 fall rapporterades, varav 3 var smittade utanför länet. Vaccination rekommenderas till alla som vistas ute i naturen eller i grönområden. Avgiftsfri vaccination införs 19 april 2023 för barn 3-19 år.

